



การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗



ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง  
อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

## คำนำ

ความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร เกิดจากปัญหาและสาเหตุปัจจัยต่างๆ มีผลกระทบทางลบ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง โดยคัดเลือกกระบวนการงานตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๔ ประเด็น ได้แก่ (๑) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ (๒) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (๓) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และ (๔) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่างต่อไป

# สารบัญ

หน้า

## คำนำ

### ส่วนที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๑
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๑. การระบุความเสี่ยง	๓
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๘
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๙
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๑
๕. แผนบริหารความเสี่ยง	๑๒

## สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ ๑	ตารางระบุความเสี่ยง	๔,๕,๖,๗
ตารางที่ ๒	ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง	๘
ตารางที่ ๓	SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ	๙
ตารางที่ ๓.๑	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	๑๐
ตารางที่ ๓.๒	ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard	๑๐
ตารางที่ ๔	ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๑
ตารางที่ ๕	ตารางแผนบริหารความเสี่ยง	๑๒

## ส่วนที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

### ๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

### ๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

### ๔. องค์กรประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์กรประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

## ๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

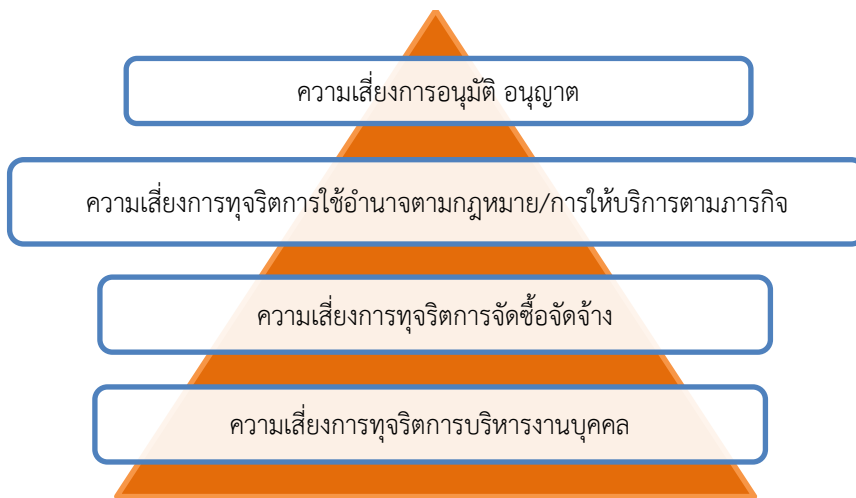
แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

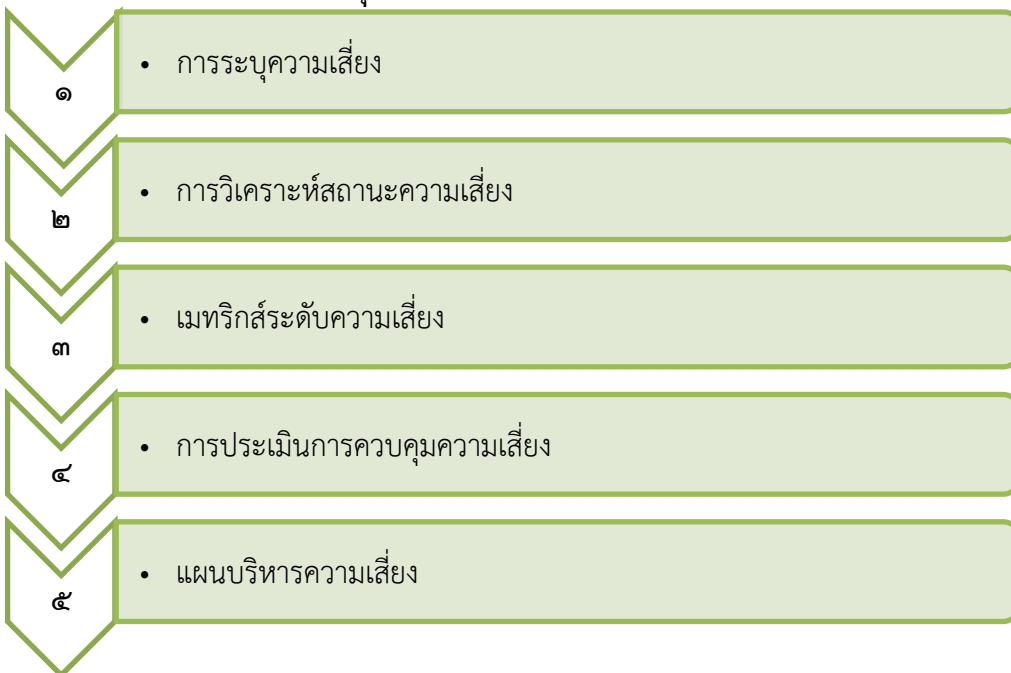
๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล



## ๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

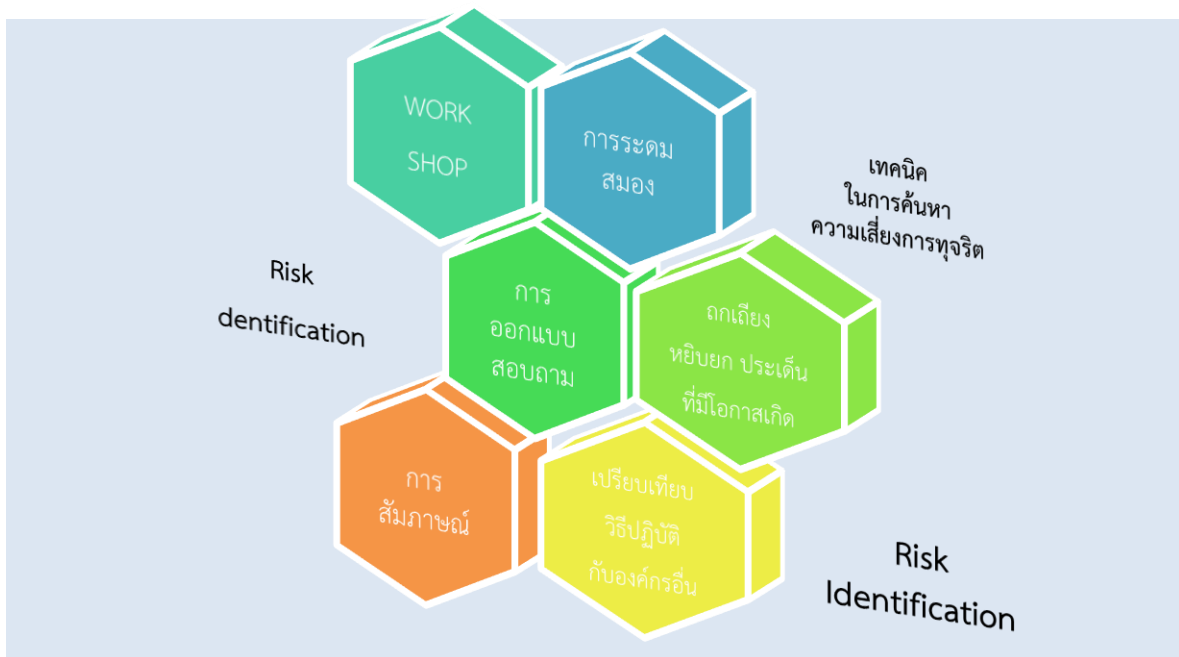


## ๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนใช้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้



ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/งาน การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอน

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง อ.หนองแสง จ.อุดรธานี ๔๑๓๔๐

ผู้รับผิดชอบ นายฉัตรชัย ชลายนวัฒน์ โทรศัพท์ ๐๘๑-๐๖๐๙๔๖๘

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน		/
๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		/



ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การนำทรัพย์สินส่วนราชการไปใช้ประโยชน์

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง อ.หนองแสง จ.อุดรธานี ๔๑๓๔๐

ผู้รับผิดชอบ ลิบเอนนเรศ นารัตน์โท โทรศัพท์ ๐๘๑-๐๕๙๑๑๙๘

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้ขออนุญาต เช่น อุปกรณ์สำนักงาน รถยนต์ ฯลฯ		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การบริหารสัญญาการจัดซื้อ จัดจ้าง

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง อ.หนองแสง จ.อุดรธานี ๔๑๓๔๐

ผู้รับผิดชอบ นางกชพร ปริมมงคล โทรศัพท์ ๐๘๒-๕๔๕๙๕๕๒

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	หัวหน้า / เจ้าหน้าที่พัสดุ เลือกซื้อหรือจ้างร้านที่ตนเองสนิท หรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุยได้ง่าย		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/งาน การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเป็นพนักงานจ้าง

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง หนองแสง จ.อุดรธานี ๔๑๓๔๐

ผู้รับผิดชอบ สิบเอกนเรศ นารัตน์โท โทรศัพท์ ๐๘๑-๐๕๙๑๑๙๘

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การรับสมัครบุคคลเป็นพนักงานจ้าง ไม่เป็นธรรมและโปร่งใส หรือมีบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าปฏิบัติงาน		/
๒	การรับประโยชน์ต่าง ๆ หรือสินบนจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

## ๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

### ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือ รื้อถอน เพื่อให้ตรวจสอบมาตรฐาน		/		
๒	การใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน		/		
๓	การเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามข้อบัญญัติไม่ สอดคล้องกับระเบียบ กฎหมายและหนังสือสั่ง การที่เกี่ยวข้อง	/			
๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับ พนักงานเข้าทำงาน	/			

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต

- ตามไฟจราจร - สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
  - สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
  - สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

### ๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

#### ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

#### ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานผู้กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ  
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขอ อนุญาตประกอบกิจการ อาจมี การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถาน ประกอบการ ไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์		๒			๓		๖
๒	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงใน ช่องสี่สีส้มและสี่แดง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

**แนวทางในการพิจารณา**  
**ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ**

**ตารางที่ ๓.๑** ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขอ อนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการ เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาต บางรายในกรณีที่ตั้งสถาน ประกอบการ ไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์	๒	
๒	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		๒

**ตารางที่ ๓.๒** ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์			X
การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		X	

#### ๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้  
**ดี** : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร  
 ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

**พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน  
 องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

**อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อ  
 ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

#### ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาต ประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์	พอใช้		/	
การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อ รับพนักงานเข้าทำงาน	พอใช้		/	

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุม  
 ความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง  
 เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยง  
 อยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

## ๕. แผนบริหารความเสี่ยง

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

### ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

**แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗**

ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบให้เกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง				มาตรการป้องกันการทุจริต
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	
ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	-การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ -เจ้าหน้าที่เรียกผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจรับเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ/อนุญาต		/			๑.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน แจงรายละเอียดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณา อนุญาตและรายการเอกสาร หรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาต จะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ๒.ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๓.รายงานผลการยื่นคำขออนุมัติ/อนุญาต ต่อผู้บริหาร
ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	-การขออนุญาตใช้ทรัพย์สินของทางราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบ นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว -เจ้าหน้าที่ใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น อุปกรณ์สำนักงาน รถยนต์ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ฯลฯ เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น -เจ้าหน้าที่ใช้เวลาราชการเพื่อไปทำธุระส่วนตัว/งานภายนอก		/			๑. จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒.การตรวจสอบทรัพย์สิน (ส่วนกลาง)ของราชการเป็นประจำทุกวัน ๓.การมอบหมายเจ้าหน้าที่ดูแลทรัพย์สินของราชการ ๔.การเสริมสร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม



ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบให้เกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง				มาตรการป้องกันการทุจริต
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	
ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง	-การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ -เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐจักเป็นการส่วนตัวกับผู้เสนอราคาหรือคู่สัญญา		/			<p>๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการสอบทานและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒๕๖๗</p> <p>๓. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร</p> <p>๔. การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญา</p>
ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล	การเรียกรับเงินผลประโยชน์เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	/				<p>๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครพนักงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ</p> <p>๒. ห้ามเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับสมัครพนักงานเรียกรับผลประโยชน์ในการรับพนักงานเข้าทำงาน</p> <p>๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ</p>

\*\*\*\*\*